

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

בפני כבוד השופטת מירה רום פלאי

תובע

XXXXXXXXXXXX

נגד

נתבעת

XXXXXXXXXXXX

פסק דין

1 נדרשת הכרעה בשאלה האם בעניינם של הצדדים התקיימו נסיבות המצדיקות ביטול, או הפחתה, של
2 מזונות אשר נקבעו בהסכם ממון שאושר וקבל תוקף של פסק דין לפני כשמונה שנים, וזאת לאחר
3 שינוי ההלכה בנוגע לאופן קביעתם על פי בע"מ 919/15.

מבוא

- 4
5
6
7 1. בפניי זוג הורים טובים ומסורים לבנם בן הכמעט 15, יליד 25.05.2004 (להלן-הקטין). התובע
8 הוא אביו של הקטין (להלן-האב), ואילו הנתבעת היא אמו של הקטין (להלן-האם).
9
10 2. ביום 29.04.2011 חמתו ההורים על הסכם גירושין אשר אושר על ידי סגן הנשיאה כבוד
11 השופט יעקב כהן כתוארו אז ביום 22.05.2011 (להלן- ההסכם).
12
13 3. על פי ההסכם, המשמורת על הקטין נקבעה אצל האם, ואילו לאב נקבעו הסדרי שהות נרחבים
14 פעמיים בשבוע באמצע השבוע עם אפשרות לינה, וכן בכל סוף שבוע שני.
15
16 4. מאז ועד היום הסדרי שהות בין האב לקטין מתקיימים באדיקות ואף יותר מכך. התקיים
17 שיתוף פעולה מלא בין ההורים לרבות גמישות מתבקשת לגידולו של קטין משני בתים
18 נפרדים. התוצאה היא קטין בריא בגופו ובנפשו שהוא גאוה לשני הוריו ועל כך יש הסכמה
19 מוחלטת בין ההורים.

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

טענות האב

5. נגרם לו עוול שכן למרות השוויוניות בין ההורים הן בנוגע לשכר והן בנוגע להסדרי השהות עם הקטין, הוא זה שנדרש לשלם מזונות לאם עבור הקטין.
6. הנסיבות השתנו. הן מבחינת עליית השכר של האם (יצוין שבתחילה נטען כי האם כלל לא עבדה במועד אישור ההסכם, אולם טענה זו נזנחה על ידי האב שכן הוכח שהאם היתה בין עבודות) הן מבחינת זמני השהות, והן מבחינת המצב המשפטי ולפיכך יוצא כי האב משלם מזונות בכפל. פעם אחת באופן ישיר כשהקטין אצלו, ופעם שניה משלם עבור השתתפות במזונות הקטין כאשר הוא אצל האם.
7. טוענת ב"כ האב בסיכומיה המלומדים, תוך שהיא מפנה לפסקי דין של עמיתי כב' השופט אליאס ואף פסק דין של מותב זה בתלה"מ 18-01-59748, כי עצם שינוי הפסיקה מהווה שינוי נסיבות כשלעצמו. כבר כעת אני מוצאת לציין כי בתלה"מ 18-01-59748, טענה זו נדחתה.

טענות האם

8. לטענת האם אין להקטין את המזונות ואף לא להפחית מאחר והנסיבות לא השתנו, היא עבדה במועד אישור ההסכם והיא אף עובדת היום. זמני השהות מתקיימים בדיוק כפי שנקבעו בהסכם. ההסכם הוא מכלול אחד ובו מערכת חיובים והתחייבויות ולא ניתן כעת, לאחר שמונה שנים, לשנות את גובה המזונות מאחר ונעשו מצד האם ויתורים רכושיים אשר עשתה אותם תוך שהיא מסתמכת על מזונות הקטין אותם היא עתידה לקבל.
9. ב"כ האם אף הפנה לסעיף 44 להסכם בו הצהירו הצדדים כי בכפוף ביצוע הוראותיו באופן מלא, שלם ומדויק, ובמועד, אין לצדדים ולא תהיינה להם טענה או דרישה או תביעות זה כלפי זה.
10. ב"כ האם אף מביא לחיזוק טענתו את פסק הדין של חברתי כבוד השי' שירה בתמ"ש 29972-07-16 שקבעה כי הלכת בע"מ 919/15 כשלעצמה אינה מהווה עילה לשינוי נסיבות או עילה להגשת תביעה עצמאית למזונות.

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

המסגרת הנורמטיבית

- 1
2
3 11. רבות נכתב על המקרים בהם יש להפחית או להקטין מזונות קטין מאז בע"מ 919/15 בכלל, ובמקרה שמדובר בהסכם שקבל תוקף של פסק דין, בפרט.
4
5 בשלב זה ההלכה המנחה את בתי המשפט לענייני משפחה נקבעה בעמ"ש 62263-10-17 על
6 פיה, עצם שינוי אופן החישוב של מזונות קטינים אינו מהווה כשלעצמו שינוי נסיבות, אלא
7 אם הוכח שינוי נסיבות עובדתי אשר יש בו כדי להצדיק את שינוי שיעור המזונות. רק במקרה
8 כזה ימשיך ויבחן בית בית המשפט ויאמוד מחדש את שיעור המזונות בהתאם להלכת 919/15.
9 עוד נקבע שם, כי שינוי הנסיבות הנדרש לאחר בע"מ 919/15 הוא מחד, קפדני פחות מזה
10 שנדרש עד אליו, אולם דרישת תום הלב ממבקש ההפחתה עקב שינוי הנסיבות, תהיה
11 מוגברת. כמו כן, נקבע כי יש לערוך בחינה של הסכם הגירושין כמקשה אחת, ואם יוכח כי
12 נקשרו בענייני המזונות ויתורים רכושיים, יש להביא זאת בחשבון כך שאם נעשה ויתור רכושי
13 כלשהו של האם, הרי שיש לראות בו כמשליך על שיעור המזונות שנקבע.
14
15 12. הלכה ותיקה ומושרשת היא כי הסכם גירושין הוא מערכת שלימה המורכבת מכלים שלובים
16 של התחייבויות. ככלל, לאחר אישור ההסכם ובמיוחד לאחר הוצאתו לפועל, לא ניתן לבטל,
17 או לשנות, רק חלק ממנו. לא ניתן להפריד בין חלקי ההסכם שקוימו על ידי שני הצדדים
18 ממועד אישורו ועד היום במשך תקופה, לבין חלקים אחרים אותם מבקש האב לשנות.
19 ראו: ע"א 105/83 מנשה נ' מנשה, לח(4) 635 {פמ"מ – 31/1/1985}.
- 20
21 13. על בית המשפט להביט על ההסכם בכללותו ולהכריע בהתחשב במכלול הנסיבות של יחסי
22 הצדדים, האם יש מקום לאפשר התדיינות חוזרת במזונות הקטין, כאשר גובהם נקבע כחלק
23 מהסדר כולל אשר הביא בחשבון שיקולים שונים.
24 ראו: עמ"ש 43749-0518 פורסם בנבו.
25
26 14. יש לבחון את המסגרת ההסכמית בה נקבעו המזונות כחלק אחד משלל רכיבים עליהם
27 הסכימו הצדדים ויש להקנות להסכם יציבות ואמינות.
28
29 **"...כדי לטפח הסדרים מוסכמים בין בני זוג שנפלה ביניהם מחלוקת שאינה ניתנת**
30 **ליישוב, אחרת לא יהיה ערך להסכם גירושין וכל הסכם יהיה רק בגדר שלב ביניים**
31 **עד לפניה חוזרת לבית המשפט"**
32 ראו: ע"א 381/86 תמר אבין נ' יעקב אבין; בג"ץ 4407/12 פלוני נ' בית הדין הרבני
33 הגדול, ס"ו(1) 369.
34
35

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

דין

- 1
2
3 15. כידוע לכל העוסקים בדיני המשפחה, הסכם גירושין הוא הסכם מורכב הכולל בחובו הסכמות
4 רבות ושונות, אשר האחת תלויה בשנייה, וקשה ומייגעת הדרך להשגת הסכם שכזה. לאחר
5 תקופה של שמונה שנים כמו במקרה שלפניי, לא ניתן לבדוד כל הסכמה והסכמה ואף לא ניתן
6 לנהל תביעות רכושיות בדיעבד כפי שניסו הצדדים לנהל. בין צדדים ככלל ובין הצדדים אשר
7 בפניי בפרט, נעשו ויתורים ואיזונים, אשר שקלולם הביא להסכמה הנוגעת גם לשיעור
8 המזונות.
9
10 16. גם לאחר בע"מ 919/15 לא כל שינוי מצדיק פתיחתה של התדיינות מחודשת לעניין גובה
11 המזונות. גם אם נאמר כי ההלכה החדשה פתחה מעט יותר את שער הכניסה להתדיינות
12 חוזרת, הרי שאין מדובר בשער פרוץ הקורא להתדיינות המונית חוזרת.
13
14 17. יש לחקור ולבדוק האם מצבו של מבקש ההפחתה אכן השתנה לרעה באופן ממשי, או מצבה
15 של זו שלה מבקשים להפחית את המזונות השתנה באופן משמעותי לטובה, או צרכי הקטין
16 השתנו באופן לא סביר ובלתי צפוי. רק במקרים בהם האיזון הופר בשל נסיבות שהשתנו,
17 שינוי ההלכה, מאפשר לבית המשפט לפתוח עבור המבקש להפחית או לבטל, את השער,
18 ולאמוד מחדש את מזונות הקטין בהתאם להלכת 919/15.
19
20 מן הדין לנדון
21
22 18. כאמור, הכלל הוא כי הסכם ממון וגירושין כהסכם שבפני, הוא מערכת שלימה של חיובים
23 שונים בין בני זוג שמפרקים את השיתוף ברכושם ואף קובעים קביעות וחייבים בעניינם של
24 קטינים. במקרה שלפני, הצדדים אכן עברו תהליכים רבים של מו"מ אחד עם השני, הליך של
25 גישור ואף הליך של מו"מ באמצעות עורכי דינם עד שהגיעו לכלל הסכמה.
26
27 19. זאת ועוד, הוכח לי כי שני הצדדים הם אנשים אינטליגנטים ואחראים שראו לנגד עיניהם
28 את טובתו של הקטין וכל הסכמה אליה הגיעו התבססה על בחינה מעמיקה של הנתונים
29 הכספיים, חלוקת הזמנים של כל אחד מההורים עם הקטין, ואף איך וכיצד יישאו ההורים
30 בהוצאות הקטין כחלק ממערכת החישובים.
31
32 20. בענייננו, לא הצליח האב להוכיח כי המסגרת ההסכמית בה נרקם ונחתם ההסכם לא הכילה
33 חיובים שלובים זה בזה, ואף כשל בלהוכיח כי שיעור המזונות שנקבע, נקבע באופן מופרד
34 ונטול פניות מהחיובים ההדדיים בין הצדדים.
35

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

21. ההפך הוכח לי. שוכנעתי כי אכן האם ויתרה ויתורים רכושיים משמעותיים במסגרת ההסכם. 1
2 ויתרה על השבת סכום כסף משמעותי (300,000-398,000 ₪) שניתן לצדדים עבור רכישת
3 דירתם על ידי הוריה, ויתרה על זכויותיו הסוציאליות של האב (בסך של 250,000 ₪ בקירוב),
4 וזאת ככל הנראה עשתה על מנת לסיים את הסכסוך בין הצדדים בדרך של הסכמה וחלוקה
5 שוויונית ומאוזנת של החיובים השונים השלובים זה בזה, תוך שהיא יודעת ומסתמכת על כך
6 שעד לגיל בגירות ישלם לה האב מזונות בשיעור שקבעו הצדדים בהסכם עד לבגרותו של
7 הקטין.
22. מששוכנעתי כי היו ויתורים רכושיים של האם באופן שמשליך על חיוב המזונות העתידי הרי 9
10 שדי בכך כדי לסגור את שער הכניסה להתדיינות חוזרת בפני בית המשפט.
23. למעלה מן הצורך אני מוצאת להוסיף את העובדה כי בסעיף 20 ג להסכם הצדדים ייחדו 12
13 סעיף מיוחד לענין שיעור המזונות. שם הוסכם ונקבע כך :
14
15 "הצדדים מצהירים ומאשרים כי דמי המזונות המפורטים בפרק זה נקבע על ידם
16 מתוך שקילת צרכי הקטין ואפשרויותיהם של כל אחד מההורים."
17
24. האב לא הצליח להוכיח כי שינוי הנסיבות לו הוא טוען, הוא כזה שמצבו השתנה לרעה באופן 18
19 ממשי ושינוי ההלכה, לצד שינוי הנסיבות העובדתיות יכול להיות רלבנטי עבורו ולתקן עוול
20 כלשהו שנגרם לו. ההפך הוא הנכון, על פי עדותו שלו, מצבו הכלכלי השתפר.
21
25. כמו כן אני מוצאת לציין כי עלייה סבירה ודומה בשכר של שני ההורים אינה מהווה שינוי 22
23 נסיבות, ואפילו לא קל. מששני הצדדים משתכרים באופן נאה ומששכרם של שניהם עלה, הרי
24 שמדובר בשינוי צפוי וטבעי. זאת ועוד, למרות העלייה בשכר של שני ההורים, אם נצרף את
25 דמי השכירות אותם מקבל האב לידי הרי שהכנסתו החדשים עדיין עולה על זו של האם.
26 בחנתי ובדקתי את חישובי החישובים שנערכו על ידי הצדדים אולם במקרה זה, מששני
27 הצדדים שכירים ונתוני הכנסותיהם גלויים ונהירים לא ראיתי צורך להביא אותם בגוף פסק
28 הדין.
29
26. עוד חשוב להדגיש כי על פי עדויות שני הצדדים ושלל הראיות שהובאו בפני למדתי כי לאורך 30
31 שמונה השנים בהם נהגו הם על פי ההסכם, האם שימשה כהורה מרכז שקבלה לידיה את
32 מזונות האב ואיתם שילמה עבור הוצאות הקטין שהיו גדולות לפחות כ-פי שתיים מדמי
33 המזונות ששולמו לה על ידי האב. כמו כן, למדתי כי גם האב ראה בה הורה מרכז שריכז את
34 ההוצאות עבור הקטין וכך העידו שני הצדדים כי כאשר רכש הוא בשביל הקטין רכישות

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

- 1 מסוימות, או הוציא עברו הוצאות שונות שלדעתו נכללו בדמי המזונות, אף קיזז הוצאות
2 אלה מסכום המזונות, והאם בהתנהגותה הסכימה לכך.
3
4
5 27. שמונה שנים נהגו הצדדים על פי ההסכם. גדלו את הקטין לתפארת, כל אחד מהם כיבד את
6 הורותו של האחר, שניהם התפתחו מבחינה מקצועית, שכרם עלה באופן מותאם לוותק
7 והניסיון שלהם, וכפי שהעיד האב עצמו, מצבו הכלכלי השתפר ואף מצבה הכלכלי של האם
8 השתפר. מצב דברים זה הוא "ראיית הזהב" לטיבו של ההסכם ולאיוון שהצליח לייצר בין
9 שני ההורים באופן שממקסם את טובתו של הקטין.
10
11 28. לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את התביעה להפחתה או ביטול מזונות.
12
13 **תביעת המשמורת**
14
15 29. אני רואה לנכון לשוב ולקבוע כי הגשת תביעה למשמורת על קטין, רק על מנת להפחית או
16 לבטל מזונות, נגועה בחוסר תום לב. יתרה מזאת, בקשה לעריכת תסקיר אשר יחשוף את
17 הקטין למאבק נוסף על זה שכבר חלף, כאשר אין מחלוקת כי מצבו של הקטין מצוין על פי
18 עדותו של האב בעצמו, נגועה בחוסר תום לב אשר פוגע בטובתו של הקטין ואל לו לבית
19 המשפט לאפשר זאת.
20
21 30. כאמור בעניינינו מדובר בקטין שיהיה בן 15 במאי 2019. שמונה שנים מחייו הוריו מגדלים
22 אותו במסירות ובהאבה, משני בתים נפרדים.
23
24 31. אין מחלוקת בין הצדדים כי הסדרי השהות בין כל אחד מההורים לבין הקטין מתנהלים
25 באופן אשר מיטיב עם הקטין וקיימת הסכמה מקיר לקיר ביניהם כי האופן בו גדל הקטין על
26 ידי שני ההורים עד כה, היה טוב ומיטיב. ההורים מגלים גמישות אחד כלפי השנייה והאחת
27 כלפי השני, בכל הקשור לזמני השהות עם הקטין, וטוב שכך. במשך שמונה שנים כך היה ואין
28 בכך כדי לשנות מחלוקת הזמנים הפורמלית שקבעו הם בעצמם בהסכם.
29
30 32. זאת ועוד, אין כמעט משמעות מעשית למושג "משמורת" בחיי היום יום של הקטין אשר
31 בפניי, שכן, שני הוריו נוכחים בחייו ולוקחים חלק משמעותי בהם.
32
33 33. בנסיבות אלה לא ראיתי לנכון לפגוע בשגרת חייו של הקטין, רק משום שההלכה השתנתה
34 בעקבות בע"מ 919/15 ועל כן האב עתר למשמורת משותפת עליו, כדי לייצר עילה לתביעה
35 להפחתה או ביטול של מזונותיו.

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
34. לאור האמור לעיל אני דוחה את התביעה למשמורת.
35. שתי התביעות נדחו, לפיכך ישלם האב עבור הוצאותיה המשפטיות של האם סך של 6000 ₪ וזאת עד לתאריך 15.04.19.
36. פסק הדין ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים.
37. משתמו ההליכים בפניי, התיקים ייסגרו.
ניתן היום, ה' אדר ב' תשע"ט, 12 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.

מירה רום פלאי, שופטת

- 18
19
20
21